

ISSN (Print): 2304-5809
ISSN (Online): 2313-2167

Науковий журнал
«МОЛОДИЙ ВЧЕНИЙ»

№ 9 (49) вересень, 2017 р.

Редакційна колегія журналу

Базалій Валерій Васильович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Балашова Галина Станіславівна – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Гриценко Дмитро Сергійович – кандидат технічних наук (Україна)
Змерзлий Борис Володимирович – доктор історичних наук (Україна)
Іртищєва Інна Олександрівна – доктор економічних наук (Україна)
Коковіхін Сергій Васильович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Лавриненко Юрій Олександрович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Лебедева Надія Анатоліївна – доктор філософії в галузі культурології (Україна)
Морозенко Дмитро Володимирович – доктор ветеринарних наук (Україна)
Наумкіна Світлана Михайлівна – доктор політичних наук (Україна)
Нетюхайло Лілія Григорівна – доктор медичних наук (Україна)
Пекліна Галина Петрівна – доктор медичних наук (Україна)
Писаренко Павло Володимирович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Романенкова Юлія Вікторівна – доктор мистецтвознавства (Україна)
Севостьянова Наталія Іларіонівна – кандидат юридичних наук (Україна)
Стратонов Василь Миколайович – доктор юридичних наук (Україна)
Шаванов Сергій Валентинович – кандидат психологічних наук (Україна)
Шайко-Шайковський Олександр Геннадійович – доктор технічних наук (Україна)
Шапошников Костянтин Сергійович – доктор економічних наук (Україна)
Шапошникова Ірина Василівна – доктор соціологічних наук (Україна)
Шепель Юрій Олександрович – доктор філологічних наук (Україна)
Шерман Михайло Ісаакович – доктор педагогічних наук (Україна)
Шипота Галина Євгенівна – кандидат педагогічних наук (Україна)
Яковлев Денис Вікторович – доктор політичних наук (Україна)

Міжнародна наукова рада

Arkadiusz Adamczyk – Professor, dr hab. in Humanities (Poland)
Giorgi Kvinikadze – PhD in Geography, Associate Professor (Georgia)
Janusz Wielki – Professor, dr hab. in Economics, Engineer (Poland)
Inessa Sytnik – Professor, dr hab. in Economics (Poland)
Вікторова Інна Анатоліївна – доктор медичних наук (Росія)
Глуценко Олеся Анатоліївна – доктор філологічних наук (Росія)
Дмитрієв Олександр Миколайович – кандидат історичних наук (Росія)
Марусенко Ірина Михайлівна – доктор медичних наук (Росія)
Швецова Вікторія Михайлівна – кандидат філологічних наук (Росія)
Яригіна Ірина Зотовна – доктор економічних наук (Росія)

Повний бібліографічний опис всіх статей журналу представлено у:
Національній бібліотеці України імені В.В. Вернадського,
Науковій електронній бібліотеці Elibrary.ru, Polish Scholarly Bibliography

Журнал включено до міжнародних каталогів наукових видань і наукометричних баз:
РИНЦ, ScholarGoogle, OAJI, CiteFactor, Research Bible, Index Copernicus.
Index Copernicus (IC™ Value): 4.11 (2013); 5.77 (2014); 43.69 (2015)

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації – серія КВ № 18987-7777Р від 05.06.2012 р.,
видане Державною реєстраційною службою України.

Обкладинка журналу присвячена Олександру Теодоровичу Смакулі – видатному українському фізику минулого століття, який відомий передусім як винахідник антирефлексійного покриття лінз, що в подальшому отримало назву «просвітлення оптики», а також фундатор квантової органічної хімії. Олександр Теодорович став гордістю не лише України, але і всієї світової науки. Майже півстоліття свого життя професор провів за межами своєї батьківщини, але сам писав ще в далекому 1964 році, що «України не забув і повік не забуде».

Відповідальність за зміст, добір та викладення фактів у статтях несуть автори. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. Матеріали публікуються в авторській редакції. Передрукування матеріалів, опублікованих в журналі, дозволено тільки зі згоди автора та редакції журналу.

ЗМІСТ

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Авраменко К.Б., Михайленко Н.М. Формування математичної компетентності у професійній підготовці майбутніх вчителів початкової школи.....	293
Акатріні В.М. Короткий нарис про розвиток освіти на Буковині (1774-1918 роки).....	297
Беспалько Г.М. Проблема естетичного розвитку дошкільників засобами зображувальної діяльності у дослідженнях вітчизняних науковців (друга половина ХХ століття).....	302
Боса В.П. Організація експериментального дослідження рівня мовленнєвої компетентності майбутніх учителів іноземних мов.....	307
Брухаль Я.Б. Методологічні та дидактичні особливості викладання іноземної мови за професійним спрямуванням.....	311
Бутиріна М.В., Курчій О.В., Тютюнник К.О. Аналіз особливостей впровадження проблемно-орієнтованого навчання на заняттях з дисциплін охорони праці та безпеки життєдіяльності.....	315
Голик Б.Г. Психолого-педагогічні засади професійної підготовки педагогів – майбутніх викладачів дисципліни «Дизайн одягу».....	319
Грачова Т.М., Коновалова М.М. Естетизація учнівської свідомості у старшій школі (на матеріалі дискурсивної практики М. Хвильового).....	324
Гриценко І.С. Загальнонаукова методологічна основа дослідження проблеми розвитку суб'єктності студентів гуманітарних спеціальностей у процесі самостійної освітньої діяльності.....	329
Давыдова С.В. Теоретический анализ проблемы формирования профессиональной компетентности будущих учителей изобразительного искусства.....	334
Добровольська А.М. Компетентнісний підхід у сучасній вищій медичній і фармацевтичній освіті.....	339
Доценко Н.А. Методика проведення звітної конференції в результаті проходження практики здобувачами вищої освіти інженерних спеціальностей.....	348
Думишинець О.В. Сучасні вимоги до менеджера професійно-технічної освіти.....	352
Zhuravskaya N.S. Use of information technologies as a way of improving the methods of disciplines learning.....	355
Казанжи І.В., Войтенко О.В. Формування готовності майбутніх учителів до гуманізації освітнього простору початкової школи.....	359
Калініна Л.А. Формування креативної компетентності студентів ВНЗ культури.....	363
Карабін О.Й. Концептуальні основи формування професійного саморозвитку майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій.....	368
Карпич І.О., Матрос О.О. Правові аспекти соціальної політики у сфері зайнятості населення.....	373
Кошелева Н.Г. Удосконалення підготовки майбутніх інженерів-педагогів засобами технологічного підходу (на прикладі дисциплін у галузі охорони праці).....	376
Левчук Н.П. Модель розвитку економічної компетентності у майбутніх магістрів управління органами Державної прикордонної служби України.....	380
Лупенко-Ковтун С.М. Нестандартний урок в інтерактивному режимі.....	386
Ма Мінь Психолінгвістичні особливості навчання студентів мовних спеціальностей китайської мови на середньому рівні.....	390
Межуєва І.Ю. Тестування як форма контролю знань, умінь, навичок. Переваги і недоліки.....	394
Молчанова-Долінко В.О. Особливості реалізацій творчої діяльності музикантів під час навчання дисциплін предметного циклу.....	398
Скорба А.О. Проблема формування у дітей старшого дошкільного віку доброзичливого ставлення до однолітків засобами казок В.О. Сухомлинського.....	402

Сливка Б.С. Проблема періодизації розвитку християнського світогляду дошкільників у пастирській педагогіці кінця XX – початку XXI століття..... 407	Хе Сюефей Дослідження з музичної підготовки майбутнього вчителя хореографії..... 423
Тимофєєв В.А. Імерсійний метод під час викладання іноземних мов на мовних курсах.....411	Ястремська С.О. Огляд програмних платформ для організації дистанційного навчання майбутніх магістрів сестринської справи.....428
Товстяк М.М. Навчальна мотивація як один з дидактичних орієнтирів при створенні робочої навчальної програми дисциплін з менеджменту освіти.....415	Ящук О.В. Педагогічні умови формування професійної культури майбутніх молодших спеціалістів сестринської справи.....433
Тронь Т.В. Структурна модель та організаційно-педагогічні умови професійної підготовки фахівців у сфері охорони кордону США..... 419	

CONTENTS**PEDAGOGICAL SCIENCES**

Avramenko K.B., Mikhaylenko N.N. Formation of mathematical competence in the professional training of future teachers of the elementary school.....	293
Acatrini V.M. Feature article of development of education in Bukovina (1774-1918).....	297
Bespalko H.M. The problem of aesthetic development of preschoolers by means of promoting activity in researches of domestic scientists (second half of XX century).....	302
Bosa V.P. Organization of the experimental study on the level of linguistic competence for future teachers of foreign languages.....	307
Brukhal Ya.B. Methodological and didactic peculiarities of teaching foreign language for specific purposes.....	311
Butyrina M.V., Kurchii O.V., Tiutiunnyk K.O. Analysis of the introduction special aspects of the problem-oriented education on the worker safety and health lessons.....	315
Golyk B.G. Psychological and pedagogical principles of professional preparation of future teachers of fashion design discipline.....	319
Grachova T.N., Konovalova M.M. Aestheticisation of the consciousness of the senior school pupil (on the material of discursive practice of N. Hvylovoj).....	324
Hrytsenko I.S. General scientific methodological basis of research of problems of development of subjectivity of students of humanitarian specialties in the process of independent educational activity.....	329
Davydova S.V. Theoretical analysis of the formation of professional competence of future fine art teachers.....	334
Dobrovolska A.M. Competence approach in the modern higher medical and pharmaceutical education.....	339
Dotsenko N.A. Conference holding methodology as a result of passing a practice by applicants of higher education in engineering specialties.....	348

Dumushunets O.V. Modern requirements to the manager of vocational education.....	352
Zhuravskaya N.S. Use of information technologies as a way of improving the methods of disciplines learning.....	355
Kazangzhi I.V., Voitenko E.V. Formation of readiness of future teachers to the humanization of the educational space of the elementary school.....	359
Kalinina L.A. Formation of the creative competence of the students of the higher educational institutions of culture.....	363
Karabin O.Y. Conceptual bases for formation of professional self-development of future factors in the field of information technologies.....	368
Karpych I.A., Matros O.A. Legal aspects of social policy in population employment.....	373
Kosheleva N.G. Improvement of teaching of future engineers-teachers with means of technological approach (case study of disciplines in the field of labor protection).....	376
Levchuk N.P. Model of future masters' economic competence development of management by authorities of the state Border Guard service of Ukraine.....	380
Lupenko-Kovtun S.N. Non-standart lesson in interactive methodologies.....	386
Ma Min Psycholinguistic features of teaching students of linguistics majors Chinese language at the middle level.....	390
Mezhuyeva I.U. Testing as a form of knowledge, skills and habits control. Advantages and disadvantages.....	394
Molchanova-Dolinko V.O. Features of realisation of creative activity of musicians in the period of educating of disciplines of subject cycle.....	398
Skorba L.A. Forming a friendly relationship to peers in preschool children by means of fairy tales V.A. Sukhomlynsky.....	402

ТЕОРЕТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОГО ИСКУССТВА

Давыдова С.В.

Мелитопольский государственный педагогический университет
имени Богдана Хмельницкого

В статье рассматривается профессиональная подготовка учителя изобразительного искусства как процесс формирования его профессиональной компетентности. Проводится теоретический анализ проблемы формирования профессиональной компетентности будущих учителей изобразительного искусства. Характеризуются компоненты профессионально-педагогической компетентности учителя изобразительного искусства. Разработка теории и практики формирования профессиональной компетентности будущего учителя базируется на философском и психолого-педагогическом анализе концептуальных подходов, на выявлении основных понятий, условий, исходных предпосылок решения данной проблемы. Автор статьи анализирует различные точки зрения на определение понятия «профессиональная компетентность учителя» с позиций системного, личностно-ориентированного и компетентностного подходов и определяет данное понятие как совокупность необходимых психолого-педагогических, предметных и методических знаний и умений, а также готовность к их практическому применению. Теоретически обосновывается необходимость дополнительных исследований в области формирования профессиональной компетентности будущих учителей изобразительного искусства.

Ключевые слова: профессиональная компетентность, компетенция, готовность к педагогической деятельности, профессионализм, будущий учитель изобразительного искусства.

Постановка проблемы. В последние десятилетия возникло новое направление в теории педагогического образования – компетентностный подход, в соответствии с которым содержание педагогического образования должно находить реализацию в профессиональной деятельности. Современное развивающееся общество предъявляет повышенные требования к личности учителя, в том числе учителя изобразительного искусства, его профессиональной компетентности, нравственному уровню, культуре и духовным потребностям.

Главный нормативно-правовой документ Министерства образования и науки Украины «Об образовании» (пункт 3 статья 56) гласит: «Педагогические и научно-педагогические работники обязаны постоянно повышать профессиональный уровень, педагогическое мастерство, общую культуру» [4]. Также необходимость постоянного профессионального развития учителей отражается в законах Украины «О высшем образовании», «Национальной доктрине развития образования Украины XXI века», «Концепции педагогического образования», Государственной программе «Учитель». В концепцию непрерывного образования, утвержденную в документе «Болонский процесс 2020 – европейское пространство высшего образования в новом десятилетии», внесены определенные изменения в требования к профессиональным и личностным качествам учителя, в том числе и учителя изобразительного искусства. Именно поэтому на современном этапе модернизации системы образования и воспитания в Украине особую остроту и актуальность приобретает вопрос формирования профессиональной компетентности учителей, в том числе, учителя изобразительного искусства.

Проблема формирования профессиональной компетентности будущих учителей изобразительного искусства требует более детального анализа для доработки методов и форм подго-

товки, так как именно учитель изобразительного искусства в школе формирует эстетический вкус детей, закладывает азы изобразительной грамоты, учит ценить красоту.

Анализ последних исследований и публикаций. Вопросами педагогической компетентности занимались такие известные исследователи как К. Абульханова, В. Адольф, Ю. Варданян, Л. Гарбузенко, А. Дубасенюк, В. Зазыкин, Е. Колесникова, Н. Кузьмина, А. Маркова, Л. Митина, М. Резниченко, Е. Рогов, Н. Русина, Е. Сахарчук, В. Сериков, В. Синенко, А. Чернышева, А. Щербаков и др.

Структурные составляющие профессиональной компетентности учителя изобразительного искусства и проблемы ее формирования были рассмотрены такими украинскими и зарубежными учёными как А. Беспалая, И. Брыжата, Л. Гарбузенко, О. Гудим, О. Данилюк, О. Семенова, О. Смирнова, Т. Стрительевич, В. Форостюк, Э. Шачкова. В исследованиях и публикациях этих и других ученых частично отображено решение нашей проблемы, на них мы будем опираться в своей статье.

Цель статьи. Провести теоретический анализ проблемы формирования профессиональной компетентности будущих учителей изобразительного искусства для обоснования необходимости дополнительных исследований с целью нахождения новых эффективных форм и методов обучения будущих специалистов.

Изложение основного материала. Профессиональная компетентность учителя изобразительного искусства – это сложный симбиоз педагогических, психологических и художественно-эстетических компетенций. Мнения отечественных и зарубежных педагогов относительно формирования профессиональной компетентности будущего учителя изобразительного искусства очень разные. Данный вопрос дискуссионного характера; это подтверждают многочисленные

исследования в подготовке учителей изобразительного искусства, их роли и влияния на учебный процесс и становление личности учеников. В современной педагогике активно разрабатываются составляющие профессиональной компетентности будущего учителя изобразительного искусства – компетенций, которые диктуются новыми условиями жизни человека: некоторые знания устаревают под влиянием стремительно развивающейся социальной стороны жизни общества, технологическим прогрессом и глобализацией образования. Так, учитель изобразительного искусства должен обладать рядом компетенций: общепедагогических, психологических и специально-художественных.

В теоретическом анализе проблемы формирования профессиональной компетентности следует обратиться к самому значению термина «компетентность» и «компетенция», структуре компетентностно-ориентированного образования на международном и отечественном уровне, рассмотреть общепедагогические, специально-художественные компетенции учителя изобразительного искусства, выделить нераскрытые аспекты в формировании профессиональной компетентности будущих учителей изобразительного искусства.

Ученый М. Резниченко определил, что профессиональная компетентность педагога – это единство его теоретической и практической готовности к осуществлению педагогической деятельности и характеризующего его профессионализма, включающее знания, умения и навыки, необходимые для осуществления педагогической деятельности [6, с. 72].

В зарубежной литературе понимание «компетентность в обучении» часто передают через устоявшиеся понятия: «способность к...», «комплекс умений», «умение», «готовность к...», «знание в действии», «возможность». Понятие «компетентность» трактуется как характеристика результатов образования и широко используется в образовательных системах европейских стран, США и Канады. Проблемы компетентностно-ориентированного образования рассматриваются международными организациями: ЮНЕСКО, ЮНИСЕФ, ПРООН, Советом Европы, Организацией европейского сотрудничества и развития, Международным департаментом стандартов, которые обобщили опыт и наработки педагогов всего мира [3, с. 39].

Обратим наше внимание на понятие «компетенция» (от лат. *competentia* – принадлежность по праву) – круг полномочий какого-либо органа или должностного лица; круг вопросов, в которых данное лицо обладает познаниями, опытом. Понятие «компетентный» (от лат. *competens, competentis* – соответствующий; способный) – обладающий компетенцией; знающий, сведущий. «Компетентность» – производное от «компетентный» – обладание компетенцией; обладание знаниями, позволяющими судить о чем-либо в определенной области [5, с. 524].

Для более полного раскрытия понятия «компетентного учителя» следует проанализировать, какие профессиональные компетенции выделяют ведущие ученые стран:

– ученые Австрии: предметная; личностная; социальная; методологическая;

– бельгийские эксперты: социальная, коммуникативная, мотивационная;

– финские ученые: познавательная, социальная, педагогическая, коммуникативная, стратегическая;

– немецкие педагоги: учебная, социальная, ценностные ориентации – социальные, демократические и индивидуальные, что достигается благодаря умению жить в обществе и разделять демократические ценности;

– педагоги Нидерландов: способность к самообучению; уверенность и умение избирать направление развития; умение решать проблемы, применять разные альтернативы для действия, играть разные роли, сотрудничать и находить творческие решения; компетентности для эффективного приобретения новых способностей – основные академические компетентности, аналитические способности, способность к обучению, умению концентрироваться [3, с. 40-41].

В целом, понимание профессиональной компетентности в обучении рассматривается как приобретение определенных характеристик личности и умений, которые способствуют успешному вхождению молодого поколения в современное общество и профессиональную деятельность. Кроме того, компетентность в обучении рассматривается и как интегрированный результат, предусматривающий смещение акцентов с накоплением определенных нормативных знаний, умений и навыков к формированию и развитию у студентов способности к самостоятельной деятельности, умению применять опыт [3, с. 39].

Современный педагог Э. Шачкова утверждает, что проблемы определения теоретико-методологических основ профессиональной подготовки будущих специалистов средствами изобразительного искусства требуют дополнительного изучения. Исследование и опыт практической работы Э. Шачковой позволили сформулировать ряд противоречий:

– между гуманизацией профессионального образования и сложившимися традициями подготовки специалистов изобразительного искусства;

– между стереотипами педагогических решений и современными требованиями организации поликультурной среды;

– между потребностью междисциплинарной интеграции различных дисциплин и уровнем разработки теоретических и методологических основ их обеспечения в системе формирования [13, с. 353].

Исследователь Т. Стритевич отмечает, что практика формирования педагогического профессионализма будущих учителей изобразительного искусства в условиях становления национальной школы свидетельствует, что эта проблема оказалась сегодня на пересечении многих общенаучных, социально-культурных и нравственно-эстетических процессов. Возрастание роли личности будущих учителей изобразительного искусства приобретает особую актуальность и происходит путем развития их профессиональной компетентности, совершенствования их теоретической и практической подготовки.

Формирование компетентности будущего учителя на сегодняшний день является одной из актуальных проблем образования и может рас-

смагиватися як вихід із проблемної ситуації, виниклої із-за протиріччя між необхідністю забезпечити якість освіти і неможливістю вирішити цю проблему традиційним шляхом. Компетентнісний підхід в сучасній освіті повинен забезпечити більш високий рівень компетентності суб'єктів навчання. Даний рівень передбачає сформоване у суб'єкта наукове поняття «компетентність» як єдності, де наукова основа діяльності визначає логіку її практичного виконання, закріплюється в інтелектуально-моральному саморегулюванні, спрямованому на ефективне рішення суб'єктом певних життєвих проблем. Розмова йде про компетентності як про нову одиницю освітності людини, при цьому увага акцентується на результатах навчання, в якості яких розглядається не сума засвоєних знань, умінь, навичок, а здатність діяти в різних проблемних ситуаціях [10, с. 273]. Автор зауважує, що проблема формування професійної компетентності вчителя образотворчого мистецтва потребує додаткових досліджень і залишає ще багато наукових питань.

Також Т. Стригевич зауважує, що сучасний стан підготовки майбутніх вчителів образотворчого мистецтва в вищих навчальних закладах диктує необхідність пошуку нових шляхів підвищення якості їх теоретичної і практичної підготовки, здатності до самостійної творчої діяльності, професійному саморозвитку, розвитку професійної компетентності як інтегрованої здатності особистості, що складається з знань, досвіду, цінностей, які можуть цілісно реалізовуватися на практиці [9, с. 109].

Проаналізуємо деякі компоненти, що входять до складу професійної компетентності вчителів образотворчого мистецтва, які, на думку сучасних вчених, потребують особливого уваги.

Так, Н. Русінова в проблемі формування професійної компетентності майбутніх вчителів образотворчого мистецтва звертає нашу увагу на її структурний компонент – дослідницьку компетенцію як важливу частину компетентності вчителя образотворчого мистецтва, який потребує додаткових досліджень. Важливим фактором, що впливає на освіту, стає зміна ролі педагога в освітньому процесі: спостерігається перехід від інформаційної моделі навчання до діяльної і особистісної, яка відповідає індивідуальності дитини, його потенціальним можливостям при отриманні знань, створенню в процесі навчання умов для взаємодії вчителя і навчального, що виступає в співстворенні всіх етапів навчання. Ці зміни визначають необхідність формування нової особистості майбутнього педагога – особистості не тільки знавчої і вмючої, але і здатної до творчості, не тільки проявляючої дослідницьку компетенцію, але і здатної привертати учнів до дослідницької діяльності [7, с. 66].

В сучасній практиці дослідник Л. Гарбузенко виділяє з загальних компонентів

професійної компетентності – художньо-естетичну, яка базується на системі знань про художню культуру, представленнях про естетичну сферу життєдіяльності людини, завдяки чому у особистості формуються вміння інтерпретувати і оцінювати твори мистецтва, аргументовано висловлювати про них власні судження, виховуються художньо-світоглядні позиції, особисто-ціннісні ставлення, потреби і здатності до художнього самовиховання, художньо-естетичному і морально-духовному самосовершенствованию, а також вміння створювати художні образи і естетизувати оточення [1, с. 139]. Автор стверджує, що це лише одна з багатьох важливих складових професіоналізму сучасного вчителя образотворчого мистецтва.

Дослідник О. Семенова виділяє художньо-творчу компетентність вчителя образотворчого мистецтва, яка сприяє задоволенню його потреби в професійній самореалізації і духовному самосовершенствованию. Саме ця компетентність сприяє отриманню досвіду власної професійно-творчої діяльності і реалізації образотворчих здатностей, уявлень, фантазії, композиційного мислення і т.д. Високий рівень художньо-творчої компетентності – запорука розвитку професійного потенціалу художника-вчителя [8, с. 22]. Автор зауважує, що ця компетентність підвищить професіоналізм вчителя образотворчого мистецтва.

Таким чином, думки вчених розходяться в визначенні структурних складових професійної компетентності вчителя образотворчого мистецтва, але вони єдині в думці, що існуюча система підготовки застаріла і потребує нових досліджень і модернізації.

Вчений А. В. Форостюк стверджує, що вища школа потребує ефективних методик викладання, методів і технологій, які б дозволили вирішити проблему підвищення професійної компетентності майбутніх вчителів образотворчого мистецтва. Саме тому переосмислення науково-педагогічного досвіду і врахування прогресивних ідей минулого, а також вивчення інноваційних підходів до розвитку творчої активності студентів є актуальним в контексті компетентного підходу в сучасній освіті [11, с. 229].

Враховуючи неоспоримі цінності існуючих досягнень вітчизняних і зарубіжних вчених, практиків, слід зауважити, що проблема формування професійної компетентності вчителя образотворчого мистецтва в системі вищої педагогічної освіти залишається однією з актуальних проблем і передусім потребує рішення ряду завдань по організації і вмісту навчання. В зв'язі з цим є необхідність визначення і обґрунтування основних напрямків діяльності системи вищої педагогічної освіти з урахуванням рівня розвитку творчого потенціалу конкретного педагога, індивідуальних здатностей і можливостей спеціаліста, його професійного досвіду, потреби масової педагогічної практики [2, с. 60].

Выводы. Таким образом, теоретический анализ проблемы формирования профессиональной компетентности учителя изобразительного искусства показал, что она является предметом дискуссий украинских и зарубежных педагогов. Формирование профессиональной компетентности учителя изобразительного искусства до сих пор не изучено полностью, так как список ее компетенций в современной системе образования постоянно дополняется и изменяется в зависимости от целей и задач, запланированных обучением, и под воздействием развития общества и глобализации образования. Поэтому современ-

ные педагоги отмечают, что многие вопросы формирования профессиональной компетентности будущих учителей изобразительного искусства требуют дополнительного изучения и исследований. Проблема остается не решенной.

Теоретический анализ данной статьи лег в основу нашей работы – формирование профессиональной компетентности будущих учителей изобразительного искусства средствами творческой проектной деятельности, – что позволит по новому взглянуть на проблему и предложить современную, усовершенствованную модель и технологию ее формирования.

Список литературы:

1. Гарбузенко Л. Система учебных задач для формирования художественно-эстетической компетентности будущих учителей изобразительного искусства / Л. Гарбузенко // Проблемы подготовки современного учителя. – 2015. – № 12. – С. 137-143.
2. Данилюк О. Формування професійної компетентності майбутнього учителя образотворчого мистецтва / О. Данилюк // Гуманітарний вісник Державного вищого навчального закладу Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. Педагогіка. Психологія. Філософія. – 2013. – № 28(2). – С. 58-61.
3. Дубасенюк А.А. Особенности профессионального становления учителя в контексте компетентностного подхода / А.А. Дубасюк // Вектор науки ТГУ. Серия: Педагогика, психология. – 2010. – № 2. – С. 38-42.
4. Закон Украины «Об образовании» № 1060-ХІІ, с изменениями от 11 июня 2008 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.osvita.org.ua/pravo/law_00/. – Дата доступа 10.09.2017.
5. Комлев Н.Г. Словарь иностранных слов / Н.Г. Комлев – М.: ЭКСМО-Пресс, 1999. – 669 с.
6. Резниченко М.Г. Введение в педагогическую деятельность / М.Г. Резниченко. – Самара: СГПУ, 2003. – 132 с.
7. Русинова Н.П. Формирование исследовательской компетенции у будущих педагогов изобразительного искусства в условиях высшего образования / Н.П. Русинова // инновационное будущее психологии и педагогики. – 2015. – С. 66-67.
8. Семенова Е.В. Профессионализм учителя изобразительного искусства в измерениях художественно-творческой компетентности // Педагогический поиск. – 2014. – № 2. – С. 22-24.
9. Стрітьєвич Т.М. Розвиток фахової компетентності у процесі професійної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва / Тетяна Миколаївна Стрітьєвич // Наукові записки КДПУ. Серія: Педагогічні науки / ред. кол.: В.Ф. Черкасов [та ін.]. – Кропивницький: КДПУ ім. В. Винниченка, 2017. – 150. – С. 107-110.
10. Стрітьєвич Т. Структура професійної компетенції майбутнього вчителя образотворчого мистецтва / Т. Стрітьєвич // Наукові записки. – Випуск 121. – Серія: Педагогічні науки. Частина II. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – 332 с. – С. 273.
11. Форостюк В.О. Підвищення професійної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва в процесі розвитку їх творчої активності / О.В. Форостюк // Теоретична і дидактична філологія. Серія. – 2017. – № 24. – С. 227-233.
12. Шандрук С. Психологічні засади розвитку професійних творчих здібностей майбутніх практичних психологів: дисертація доктора психологічних наук: 19.00.07 / Шандрук С. – Тернопіль, 2016. – 458 с.
13. Шачкова Э.В. Теоретико-методологические проблемы подготовки будущих специалистов изобразительного искусства в системе формирования их профессиональных компетентностей Э.В. Шачкова // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2015. – № 40. – С. 352-359.

Давидова С.В.

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Анотація

У статті розглядається професійна підготовка учителя образотворчого мистецтва як процес формування його професійної компетентності. Проводиться теоретичний аналіз проблеми формування професійної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Характеризуються компоненти професійно-педагогічної компетентності вчителя образотворчого мистецтва. Розробка теорії і практики формування професійної компетентності майбутнього учителя базується на філософському і психолого-педагогічному аналізі концептуальних підходів, на виявленні основних понять, умов, вихідних передумов рішення даної проблеми. Автор статті аналізує різні точки зору на визначення поняття «професійна компетентність учителя» з позицій системного, особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходів і визначає дане поняття як сукупність необхідних психолого-педагогічних, предметних і методичних знань та умінь, а також готовність до їх практичного застосування. Теоретично обґрунтовується необхідність додаткових досліджень в галузі формування професійної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

Ключові слова: професійна компетентність, компетенція, готовність до педагогічної діяльності, професіоналізм, майбутній учитель образотворчого мистецтва.

Davydova S.V.

Melitopol State Pedagogical University named after Bohdan Khmelnytsky

THEORETICAL ANALYSIS OF THE FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE FINE ART TEACHERS

Summary

The author analyzes the process of professional training of the fine art teacher as the method of formation of his professional competence. Done theoretical analysis of the formation of professional competence of future teachers of fine arts. Are characterized by the components of the professional-pedagogical competence of the teacher. Working out of the theory and practice of professional competence of a future teacher formation is based on the philosophical and psycho-pedagogical analysis of conceptual approaches, on revealing of basic concepts, conditions, and initial preconditions of the given problem. Author of the article analyzes various points of view on the concept definition «professional competence of a teacher» from the system, personal-focused and competence approach and defines the given concept as a set of necessary psycho-pedagogical, subject and methodical knowledge and abilities, and readiness for their practical application.

Keywords: professional competence, competence, readiness for pedagogical activity, professionalism, future teacher of fine arts.